

Ustavni sud Crne Gore, u Prvom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, u sastavu: Snežana Armenko, predsjednica Vijeća i sudije Faruk Resulbegović i Momirka Tešić, članovi Vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 48 tačka 10 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15), na sjednici Vijeća od 29. januara 2025. godine, donio je

ODLUKU

ODBIJA SE ustavna žalba.

O b r a z l o ž e n j e

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM CRNE GORE

1. S. N, iz H.N., koga zastupa advokat V.Š., advokat iz H.N., podnio je dana 14. maja 2021. godine, blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv presude Vrhovnog suda Crne Gore Rev. br. 915/20, od 16. februara 2021. godine, zbog povrede prava iz čl. 19, 32 i 58 Ustava Crne Gore i člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda i člana 1 Protokola broj 1 uz Konvenciju.

2. U ustavnoj žalbi je navedeno da se pobijanom presudom od tužilaca zahtijeva povraćaj isplaćene naknade za oduzeto zemljište, zbog navodnog sticanja bez osnova, iako je tužiocima isplaćena naknada na osnovu pravosnažne odluke suda, koja odluka je na pravnoj snazi i na osnovu koje je izvršena isplata naknade; da predmetna naknada nije stečena bez osnova, jer osnov nikada nije otpao, odnosno pravosnažna odluka suda o isplati naknade u dinarskoj protivvrijednosti je na pravnoj snazi, pa se može postaviti pitanje obima štete, a nikako osnova koji još uvijek postoji, uz napomenu da je odluka Višeg suda u Podgorici, koja je preinačena pobijanom presudom Vrhovnog suda, upravo razriješila i naznačeni ekvivalent vrijednosti oduzetog zemljišta i isplaćene naknade, sprovedenim odgovarajućim vještačenjem u tom postupku. Konačno je predloženo usvajanje ustavne žalbe, ukidanje osporenog rješenja i vraćanje na ponovni postupak.

3. U postupku pokrenutom ustavnom žalbom, na osnovu odredbe člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava i odredaba čl. 68 i 75 Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud, u granicama zahtjeva istaknutog u ustavnoj žalbi, utvrđuje da li je u postupku odlučivanja o pravima i obavezama podnosiocu ustavne žalbe povrijeđeno ustavno pravo. Za Ustavni sud relevantne su samo one činjenice od čijeg postojanja zavisi ocjena o povredi ustavnog prava.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI SLUČAJA

4. Predmet postupka koji je prethodio ustavnosudskom, je zahtjev Opštine Herceg Novi (tužilac) da se obavežu tuženi (ovdje podnosioci ustavne žalbe) da tužiocu naknade po osnovu sticanja bez osnova iznose, i to:

N. S., iznos od 95.226,95 eura i iznos od 99.156,88 eura na ime obračunate zakonske kamate obračunate od 31. decembra 2002. godine, pa do dana vještačenja 8. maja 2017. godine, ukupno iznos od 194.383,83 eura;

M.B., S.M. i M. A. po 1/3 od iznosa isplaćenog B.M. i to iznosa od 47.767,54 eura i po 1/3 od iznosa isplaćenog B.M. i to iznosa od 47.767,54 eura i po 1/3 iznosa od 49.738,87 eura na ime zakonske kamate obračunate od 31. decembra 2002. godine pa do dana vještačenja 8. maja 2017. godine, tj. po 1/3 od ukupnog iznosa od 97.506,41 eura, sa pripadajućom kamatom od dana vještačenja do isplate;

M.M. iznos od 34.584,44 eura i iznos od 36.011,71 eura, na ime zakonske kamate obračunate od 31. decembra 2002. godine pa do dana vještačenja 8. maja 2017. godine, ukupno iznos od 70.596,15 eura sa pripadajućom kamatom od dana vještačenja do isplate;

da solidarno isplate iznos od 715,55 eura na ime isplaćenih troškova ranijeg postupka i iznos od 715,08 eura na ime zakonske zatezne kamate obračunate od 31. decembra 2002. godine pa do dana vještačenja 8. maja 2017. godine, ukupno iznos od 1.460,63 eura sa pripadajućom kamatom od dana vještačenja pa do isplate.

5. Osnovni sud u Herceg Novom je presudom P. br. 133/16-12, od 27. aprila 2018. godine, ovako postavljene tužbene zahtjeve, usvojio kao osnovan.

6. Viši sud u Podgorici je odlučujući o izjavljenoj žalbi istu usvojio i preinačio prvostepenu presudu na način što je odbio tužbene zahtjeve kao neosnovan.

7. Vrhovni sud Crne Gore je osporenim presudom usvojio izjavljenu reviziju i preinačio drugostepenu presudu, na način što je odbio žalbu tuženih kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda u Herceg Novom P. br. 133/16-12, od 27. aprila 2018. godine.

8. U relevantnom dijelu osporene presude Vrhovnog suda Crne Gore, se navodi:

"Drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu, odbio tužbene zahtjeve kao neosnovan zaključujući da se u konkretnom slučaju ne radi o sticanju bez osnova i da je tužiljino potraživanje neosnovano. Ovo zato što je parnica P.br.270/98 vođena za isplatu punog iznosa određenog u postupku R.br.367/87 tj. radi utvrđenja pune naknade za eksproprisano zemljište. Naime, isti zaključuje da je angažovanjem vještaka građevinske i finansijske struke utvrđeno da iznos koji je tužiocima isplaćen po presudi koja je ukinuta, nije veći od onoga koji je vlasnicima eksproprisano zemljište trebao da bude isplaćen, prema preostalom procentu po rješenju R.br.367/87, do potpune naknade za eksproprisano zemljište.

Iz spisa predmeta se utvrđuje da je rješenjem Opštine Herceg Novi R.br.367/87 prvotuzenom i petotuzenom, a pravnom prethodniku drugotuzenih, trećetuzenih i četvrtotuzenih, eksproprisana nepokretna imovina na S.- O.H. N., koja je dodijeljena trećim licima radi izgradnje porodičnih stambenih zgrada. U pogledu tih eksproprisanih nepokretnosti zaključkom o isplati SO Herceg Novi - Sekretarijata za urbanizam i komunalne djelatnosti broj 04-UP/1-964/81 od 19.03.1985. godine izvršena je isplata akontacije u određenim dinarskim iznosima i to: N. S., ocu prvotuzenog, B. M., majci tuženih drugo, treće i četvrto tuženom i M. M., petotuzenom, kao i M.A., s tim što je u tom rješenju rečeno da prema N. A. ne postoji dug, jer mu je u upravnom postupku dodijeljeno adekvatno zemljište kao kompenzacija za eksproprisano. Isplaćena novčana naknada po rješenju R.br.367/87 od 08.06.1989. godine u procentima je iznosila 57,6 %, a od utvrđene visine pripadajuće naknade bivšim vlasnicima ostalo je neisplaćeno 42,4%. Naime, N. S., ocu prvotuzenog ostaje neisplaćen iznos od tadašnjih 9.080,705 dinara, B. M., majci drugo, treće i četvrtotuzenog iznos od 4.554,014 dinara, M. M., petotuzenom, iznos od 3.297.107 dinara i M. A. iznos od 1.284.323 dinara. Ovo rješenje potvrđeno je rješenjem Okružnog suda u Titogradu Gž.br.367/84 od 08.11.1989. godine.

Prvo i peto tuženi kao i pravni prethodnik drugo, treće i četvrto tuženih pokrenuli su izvršni postupak radi naplate iznosa po navedenom rješenju R.br.367/87 od 08.06.1989. godine, koji predlog je povučen rješenjem I.br.125/96 od 03.03.1998. godine. Dana 09.06.1988. godine tuženi su podnijeli tužbu kojom su tražili naknadu inflatorne štete zbog obezvrjeđivanja utvrđene naknade iz rješenja R.br.367/87 i u toj parnici je donijeta presuda od strane Osnovnog suda u Herceg Novom P.br.270/98 dana 11.09.2000. godine, kojom

je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca (u ovom sporu tuženih) i obavezana tužena (u ovom sporu tužilja), da isplati N. S. 178.053 DM, B. M. 89.294,40 DM i M. M. 64.64,14 DM, sa pripadajućom zateznom kamatom, koja presuda je potvrđena od strane Višeg suda u Podgorici presudom Gž.br.2191/2000 od 12.04.2000. godine. Međutim, u postupku po reviziji Vrhovni sud Crne Gore je rješenjem Rev.br.129/2002 od 17.10.2002. godine ukinuo naprijed navedene presude Osnovnog suda u Herceg Novom i Višeg suda u Podgorici i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje, u kojem ponovnom postupku je utvrđeno povlačenje tužbe rješenjem Osnovnog suda u Herceg Novom P.br.380/11 od 19.03.2012. godine, koje je postalo pravosnažno 17.04.2012. godine.

Opština Herceg Novi, tuženi iz naprijed navedene ranije parnice, u ovom sporu je usmjerila zahtjev, radi sticanja bez osnova, smatrajući da su se tuženi neosnovano obogatili i da je potrebno da povrate novac koji im je isplaćen. Ovo zato što je osnov isplate bila pravosnažna presuda Osnovnog suda Herceg Novi P.br.270/98 od 11.09.2000. godine, a koja je kao i presuda Višeg suda u Podgorici Gž.br. 2191/2000 od 12.04.2000. godine ukinuta rješenjem Vrhovnog suda Crne Gore Rev.br.129/2002 od 17.10.2002. godine, koji postupak dalje tužioc (tuženi iz ovog spora) nijesu nastavili, već je došlo do povlačenja tužbe.

Imajući u vidu naprijed navedeno, i po ocjeni ovog suda, pravilno se revizijom tužilje ukazuje da u konkretnom slučaju postoji obaveza tuženih na vraćanje iznosa koji su primili na osnovu presude koja je ukinuta, te su stoga ispunjeni uslovi iz čl. 217 st. 3 Zakona o obligacionim odnosima (Sl. list RCG br. 47/8), prema kojoj obaveza vraćanja nastaje kad se nešto primi s obzirom na osnov koji je kasnije prestao. Naime, u konkretnom slučaju isplata navedenih novčanih iznosa tuženima je izvršena po sudskoj odluci koja je u postupku po vanrednom pravnom lijeku ukinuta, tako da je otpao pravni osnov te isplate, zbog čega su se tuženi neosnovano obogatili u smislu odredbe čl. 217 st. 3 Zakona o obligacionim odnosima.

Obligaciono pravni odnos sticanja bez osnova postoji kada dio imovine jedne osobe pređe u imovinu druge osobe, a taj prelazak nema osnova u pravnom poslu ili zakonu ili kada se neka isplata izvrši s obzirom na osnov koji se nije ostvario ili koji je kasnije otpao.

Tužilja je izvršila svoju obavezu plaćanja po presudi P.br.270/98 od 11.09.2000. godine, međutim, kasnije je donošenjem rješenja od strane Vrhovnog suda Crne Gore, kojim su ukinute presude Osnovnog suda u Herceg Novom P.br. P.br.270/98 od 11.09.2000. godine i presuda Višeg suda u Podgorici Gž.br. 2191/2000 od 12.04.2000. godine, otpao pravni osnov na osnovu kojeg je izvršena sporna isplata, pa je tako nastupila obaveza vraćanja primljenog prema tuženima tj. osobama u čiju imovinu je prešao uplaćeni iznos, a ovo zato što tuženi od dana donošenja rješenja Vrhovnog suda Crne Gore Rev.br.129/2002 isplaćena sredstva drže bez osnova.

S obzirom na navedeno, drugostepeni sud je pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužilje, na šta je revizijom pravilno ukazano, zbog čega je drugostepena presuda preinačena i odlučeno kao u izreci ove presude.”

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Ustav Crne Gore

Član 32

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 6 stav 1

Svako tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj tužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim po osnovu zakona.

IV MJERODAVNO PRAVO

Zakon o obligacionog odnosa ("Službeni list CG", br. 47/08 i 22/17)

Član 217

(1) Kad je neki dio imovine jednog lica prešao na bilo koji način u imovinu drugog lica, a taj prelaz nema svoj osnov u nekom pravnom poslu ili u zakonu, sticalac je dužan da ga vrati, a kad to nije moguće - da naknadi vrijednost postignutih koristi.

(2) Ko se neosnovano koristi tuđim, dužan je da naknadi vrijednost postignutih koristi.

(3) Obaveza vraćanja, odnosno naknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnov koji se nije ostvario ili koji je kasnije prestao.

V OCJENA USTAVNOG SUDA

a) Opšta načela

11. Ustavni sud ukazuje da, prema praksi Evropskog suda koju prihvata i slijedi i ovaj Sud, nije zadatak da preispituje zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i materijalnog prava, niti da supstituiše redovne sudove u procjeni činjenica i dokaza, već je zadatak upravo redovnih sudova da ocijene činjenice i dokaze koje su izveli (*Thomas protiv Ujedinjenog Kraljevstva, presuda od 10. maja 2005. godine, br.19354/02*). Zadatak Ustavnog suda je da ispita da li je postupak u cjelini bio pravičan u skladu sa zahtjevima iz člana 6 Evroske konvencije, te da li odluke redovnih sudova krše ustavna prava.

12. Ustavni sud podsjeća da kršenje člana 6 stav 1 Evropske konvencije postoji kada je domaći sud uskratio pravo da se razmotre određeni dokazi (*De Haes i Gijssels protiv Belgije, od 1997. godine i Mantovaneli protiv Francuske od 1997.godine*), uključujući i nalaze vještaka (*Boniseh protiv Austrije od 1985. godine*). Ustavni sud smatra da učesnici u postupku imaju pravo da predlože dokaze i činjenice od kojih zavisi pravično okončanje postupka pred redovnim sudovima. Ukoliko sudovi ne ispituju sve relevantne navode koje su iznijeli učesnici u postupku, postoji opasnost da redovni sudovi donesu arbitrarnu odluku koja može dovesti do kršenja Ustavom i Konvencijom garantovanih prava.

13. Ustavni sud je u svojoj dosadašnjoj praksi, slijedeći stavove Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu, ustanovio niz načela (ili uslova) koji moraju biti ispunjena da bi se određeni sudski postupak, posmatran u cjelini, mogao cijeniti pravičnim. S tim u vezi, Ustavni sud ukazuje da je jedan od elemenata prava na pravično suđenje i pravo na obrazloženu sudsku odluku, koja podrazumijeva obavezu sudova da svoju odluku obrazlože tako da navedu jasne i razumljive razloge kojima su se rukovodili prilikom njenog donošenja.

14. Međutim, ova obaveza ne znači da su sudovi dužni da daju detaljne odgovore na sva postavljena pitanja i argumente stranaka. Mjere u kojoj ova obaveza postoji zavisi od prirode odluke i okolnosti svakog pojedinačnog slučaja (vidjeti presude *Kuznetsov i drugi protiv Rusije*, od 11. januara 2007. godine, br. 184/02 i *Ruiz Torija protiv Španije*, od 9. decembra 1994. godine, br. 18390/91).

15. Prema praksi ESLJP, razlozi navedeni u obrazloženju odluke smatraće se argumentovanim i jasnim ukoliko iz njih nedvosmisleno proizilazi da sudovi nijesu propustili da razmotre suštinski važne činjenice za rješenje spora, odnosno da uzmu u obzir pravno relevantne okolnosti koje su od značaja za presuđenje, da nijesu proizvoljno odbili izvođenje dokaza koji bi mogli dovesti do drugačije odluke, odnosno zanemarili određene dokaze, bez navođenja jasnih razloga o njihovoj relevantnosti za konkretan slučaj.

16. U tom smislu, obrazloženje sudske odluke je izuzetno važno, jer nedostatak relevantnih i odlučujućih razloga za iznijete zaključke ukazuje na povredu pomenutog prava. Shodno tome, po nalaženju Ustavnog suda, proizilazi, da tumačenje činjenica i okolnosti od strane redovnih sudova, na kojima je zasnovan zaključak koji je od suštinske važnosti po prava i obaveze podnosioca, ne smije da bude takvo da dovodi u sumnju da je sud razmotrio sve specifične i bitne okolnosti konkretnog slučaja koji je bio dužan da ispita.

17. Stoga su ovlašćenja Ustavnog suda u postupku po ustavnoj žalbi ograničena na to da ispita da li su u određenom sudskom postupku poštovana ljudska prava i slobode zajemčene Ustavom i EKLJP i standardi koje je Sud izgradio u svojoj dosadašnjoj praksi.

b) Primjena opštih načela na konkretan slučaj

18. Podnosilac tvrdi da se osporena presuda zasniva na pogrešno utvrđenim činjenicama i arbitrarnoj primjeni materijalnih propisa, što je u konačnom dovelo do nedovoljno obrazložene presude koja je osporena.

19. Ustavni sud smatra da je pravno pitanje u konkretnom slučaju zapravo pitanje tumačenja prava, što prvenstveno spada u domen nadležnosti redovnih sudova. S tim u vezi, Ustavni sud ukazuje da je, prema praksi Evropskog suda, prvenstveno na domaćim organima, naročito sudovima, da rješavaju probleme tumačenja domaćih zakona. Sud ne treba da postupa kao sud „četvrte instance“, te stoga, neće prema članu 6 stav 1 Konvencije dovoditi u pitanje ocjenu domaćih sudova, osim ako se njihova utvrđenja mogu smatrati proizvoljnim ili očigledno nerazumnim (vidi, *Aščerić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 17. decembra 2019. godine, st. 23, sa ostalim referencama). Takvu praksu dosljedno prati i Ustavni sud u svojim odlukama.

20. Zadatak Ustavnog suda u tom kontekstu jeste da ispita, da li obrazloženja redovnih sudova ispunjavaju standarde iz člana 6 stav 1 Evropske konvencije, odnosno da li obrazloženja jasno upućuju na to da sudovi nijesu izvršili procjenu predmeta na proizvoljan način, te da li su sudovi propustili razmotriti sve relevantne faktore bitne za odlučivanje.

21. Pravnim prethodnicima tužilaca (među kojima je i pravni prethodnik podnosioca), je rješenjem Opštine Herceg Novi R. br. 367/87 eksproprisana nepokretna imovina na Savini-Opština Herceg Novi, dok je zaključkom o isplati SO Herceg Novi - Sekretarijata za urbanizam i komunalne djelatnosti od 19. marta 1985. godine, izvršena je isplata akontacije u određenim dinarskim iznosima koja je iznosila 57,6%, od utvrđene visine pripadajuće naknade, te je ostalo neisplaćeno 42,4%. Dana 9. juna 1989. godine u predmetnom postupku

tuženi, su podnijeli tužbu kojom se tražili naknadu inflatorne štete zbog obezvređivanja utvrđene nakande iz rješenja R. br. 367/87, u kom postupku je usvojen tužbeni zahtjev presudom Osnovnog suda u Herceg Novom P. br. 270/98 od 11. septembra 2000. godine, i obavezana tužena (u ovom sporu tužilja) na isplatu tražene naknade, koju presudu je potvrdio Viši sud u Podgorici presudom GŽ. br. 2191/00, od 12. aprila 2000. godine. Nadalje u postupku po reviziji, Vrhovni sud je usvojio reviziju tužene i ukinuo nižestepene presude i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovni postupak, u kojem postupku je utvrđeno povlačenje tužbe tužilaca rješenjem Osnovnog suda u Herceg Novom P. br. 380/11, od 19. marta 2012. godine, koje je postalo pravosnažno 17. aprila 2012. godine.

22. U postupku koji je prethodio ustavnosudskom i koja se presuda osporava ustavnom žalbom, Država Crne Gora (tužena u ranijem postupku) podnijela je tužbu protiv tužilaca iz ranijeg spora i tražila isplatu naknade po osnovu sticanja bez osnova, budući da je osnov po kojem je tužiocima iz prethodnog postupka, isplaćen novac, otpao ukidanjem pravosnažne presude po kom osnovu im je isplaćen.

23. Vrhovni sud Crne Gore je odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu imao u vidu odredbu člana 217 stav 3 Zakona o obligacionim odnosima, kojom je propisano da obaveza vraćanja nastaje kada se nešto primi s obzirom na osnov koji je kasnije otpao. U konkretnom slučaju, podnosilac je bio uspio uspio u sporu (u kom je bio tužilac) pred prvostepenim i drugostepenim sudom, ali je odlučujući o reviziji tada tužene Države Crne Gore, revizioni sud istu usvojio, ukinuo nižestepene presude i predmetvratio na ponovni postupak prvostepenom sudu. Navedeni postupak tužioci nijesu nastavili i postupak je okončan rješenjem o povlačenju. S obzirom da je presudu osnovom koje je izvršena isplata, Vrhovni sud Crne Gore ukinuo u postupku po vanrednom pravnom lijeku, pravni osnov po osnovu isplate predmetne naknade je otpao, te je zaključak suda da su se tužioci neosnovano obogatili, u smislu člana 217 stav 3 Zakona o obligacionim odnosima, iz čega je nastala obaveza vraćanja primljenog.

24. U konačnom, nije sporan, sa ustavnosudskog aspekta, zaključak Vrhovnog suda Crne Gore da je podnosilac dužan na isplatu naknade budući da istu drži bez osnova, koji je otpao nakon ukidanja pravosnažne presude koja je bila osnov za isplatu naknade, a postupak nakon toga nije nastavljen, već je tužba povučena.

25. Cijeneći postupak koji je rezultirao donošenjem osporene presude, ocjena je Ustavnog suda da podnosiocu nijesu povrijeđena procesna jemstva koja su element prava na pravično suđenje. U spornoj pravnoj situaciji odluke su donijeli sudovi u okviru svoje nadležnosti utvrđene zakonom. Dokazni postupak je sproveden na način utvrđen mjerodavnim procesnim zakonskim odredbama. Takođe, podnosilac je bio u mogućnosti da učestvuje u postupku i prati ga uz stručnu pomoć po svom izboru. U skladu sa tim, po ocjeni Ustavnog suda, postupak u konkretnom slučaju je sproveden na način koji otklanja sumnju da je proveden suprotno standardima propisanim Ustavom.

26. U konkretnom slučaju Vrhovni sud je preinačio stav drugostepenog suda, nalazeći da je osnovan zahtjev tužioca upravljan na sticanje bez osnova, shodno članu 217 stav 3 Zakona o obligacionim odnosima.

27. Polazeći od navoda podnosioca ustavne žalbe, iznijetih u sudskom postupku koji je prethodio ustavnosudskom, načina na koji su sudovi utvrdili činjenice u konkretnom slučaju, te razloga na kojima je zasnovana osporena odluka, Ustavni sud ocjenjuje da ništa iz okolnosti konkretnog slučaja ne upućuje na to da bi primjena mjerodavnog prava pred žalbenim sudom na bilo koji način bila proizvoljna ili očigledno nerazumna. Upravo suprotno, očigledno je da je Vrhovi sud u detaljnom obrazloženju svoje odluke naveo jasne i relevantne razloge za svoja utvrđenja.

28. Slijedom navedenog, okolnosti konkretnog slučaja ne upućuju da je procjena postupajućih sudova na bilo koji način bila proizvoljna ili očigledno nerazumna, na način da bi mogla dovesti do povrede ustavnog prava na pravično suđenje, zajamčenog odredbom člana 32 Ustava. Takođe, ni preostali prigovori, istaknuti u ustavnoj žalbi ne upućuju na takav zaključak. Kada su u pitanju prigovori pogrešne primjene materijalnog prava, odnosno iznošenje sopstvenih interpretacija podnosioca ustavne žalbe o tome na koji način je u konkretnom slučaju trebalo primijeniti materijalno pravo, Ustavni sud utvrđuje da se radi o neosnovanim prigovorima "četvrtog stepena" koji u skladu sa uspostavljenom praksom Ustavnog suda ne otvaraju pitanje povrede Ustavom zajamčenih prava i sloboda, osim ako bi iz okolnosti slučaja proizilazilo da su osporene odluke proizvoljne ili očigledno nerazumne.

29. Ocjena je Ustavnog suda da su nadležni sudovi svoje odluke jasno i argumentovano obrazložili, dajući pri tom za svoja stanovišta utemeljene razloge. Vrhovni sud Crne Gore je, potvrđujući stav prvostepenog suda, u osporenoj presudi, detaljno i jasno odgovorio na odlučna pitanja iz revizije, pa je iznijete stavove i ocjene obrazložio na način koji otklanja svaku sumnju u arbitarnost postupanja i odlučivanja. Iz tih razloga, Ustavni sud ocjenjuje da je postupak koji je prethodio ustavnosudskom postupku, sagledavajući ga kao jedinstvenu cjelinu, vođen na način kojim je podnosiocu ustavne žalbe bilo obezbijeđeno pravo iz člana 32 Ustava i člana 6 stav 1 Evropske konvencije, a pravni stavovi navedeni u osporenoj presudi, kao i u presudama koje su joj prethodile, zasnovani na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju materijalnog i procesnog prava, u skladu sa zahtjevima Ustavom garantovanog prava na pravično suđenje.

30. Stoga, sagledavajući postupak koji je prethodio ustavnosudskom postupku u cjelini, Ustavni sud smatra da osporenim presudama podnosiocu nije povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno člana 32 Ustava.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-III br. 568/21
29. januar 2025. godine
P o d g o r i c a

Predsjednica Vijeća,
Snežana Armenko, s.r.